Euroopa Parlamendi presidendi Roberta Metsola kõne Euroopa Ülemkogu korrapärasel kohtumisel 24. märtsil 2022. aastal Brüsselis.
President Metsola sõnum ELi juhtidele: „Me peame tegutsema!“

Kallid Charles, Ursula ja Emmanuel. Kallid sõbrad.

Ukraina ründamine on maailma meie kõigi jaoks pea peale keeranud. Järsku on meie eluviis ja Euroopa väärtused, mida me siiani kõikjal maailmas kaitsesime ja edendasime, ohtu sattunud. Euroopa peab tõusma olukorra kõrgusele. Muidu satub ohtu ka terve järgmise põlvkonna tulevik. Me peame tegutsema!

Ma olen uhke selle üle, kuidas Euroopa on reageerinud ning teistele eeskujuks olnud. Seda nii Ukraina toetamisel kui ka Kremli režiimi vastutusele võtmisel. Olen uhke selle üle, milline ülemaailmne liit meil on õnnestunud luua. Reeglitel põhinev maailmakord ei ole mõranenud. Putin tegi tõsise valearvestuse. Lisaks ukrainlaste vaprusele ja vastupanuvõimele alahindas ta ka demokraatliku süsteemi tugevust. Ta pidas meie arutelusid ekslikult nõrkuseks ning nüüd tuleb tal selle eest valusalt maksta.

Ukraina püüdleb senisest veelgi kindlamalt Euroopa Liidu poole. Me peame tema suhtes ausaks jääma ning andma talle ka hädavajalikku lootust. Loomulikult peab iga riik valima oma tee ja see võib teinekord olla äärmiselt keeruline. Kuid selles, et Ukraina tulevik on seotud Euroopaga, ei tohiks olla mingit kahtlust. Samamoodi vajab selgust Lääne-Balkani küsimus.

Venemaa hiljutised ähvardused Bosnia ja Hertsegoviina aadressil näitavad üheselt mõistetavalt, et Putin on valmis oma hävitustööd Lääne-Balkanil jätkama.

Ukrainast on põgenenud mitu miljonit inimest. Veel miljonid on asunud ümber Ukraina riigi piires, kuid need inimesed liiguvad tõenäoliselt edasi Euroopasse. Me peame selleks valmis olema. Veelgi enam, me peame olema valmis tegema kõik endast oleneva, et tagada meie piiridele jõudvate inimeste jaoks turvaline tulevik. Me peame seda kriisi juhtima! Euroopa peab end näitama südamliku ja külalislahkena. Meie euroopalikke väärtusi peab olema näha ka tegudes ning me peame olema ühtaegu kaastundlikud ja tugevad.

Me peame ka valvsaks jääma. Paljusid, liiga paljusid, eelkõige naisi ja lapsi ähvardab ärakasutamine või veelgi hullem. Me peame kehtestama seadused, mis võimaldavad meil tuvastada, kes meie piiridele tulevad.
Selleks on vaja aga õigusaktide üle peetavatel läbirääkimistel edusamme teha. Meil on vaja lahendusi! Ma olen teist paljudega sellel teemal rääkinud ning tean, et te mõistate, et maailm on muutunud ja meiegi ei saa vanamoodi jätkata. Ma tean, et olete valmis olukorraga kohanema. Järgmised kuud on pöördelise tähtsusega. Euroopa Parlament kavatseb end näidata konstruktiivse ja pragmaatilise partnerina. Ajutise kaitse direktiivi kasutuselevõtmine oli hea, aga sellest ei piisa.

Euroopa Parlament teab, et meil kõigil on ühised eesmärgid ja probleemid, ning soovib need samuti lahendada.

Praegu on õige hetk leida praktilised ja toimivad lahendused varjupaika ja rännet puudutavatele probleemidele, mida on nii kaua ignoreeritud. Me peame end kokku võtma, enne kui olukord päris võimatuks muutub ning kodanikud taas meie tegematajätmiste kohta selgitusi nõudma hakkavad.

Sama kehtib ka õigusriigi küsimuses. Me suudame oma probleemid lahendada! Euroopa süsteem, millesse soovib kuuluda ka Ukraina, põhineb õigusriigil, õigusel ja võrdsetel võimalustel, mida me peame kindlalt kaitsma. Just nende pärast soovib Ukraina nii tungivalt meiega ühineda. Seepärast ei tohi me ka nendele selga pöörata. Euroopa Liidu muudavad nii hindamatult eriliseks just meie ühised väärtused. Nende eest tuleb võidelda.

Julgeolek: Ilma Putinita ei oleks see arutelu veel terve põlvkonna jooksul päevakorda kerkinud. Meie mõtteviis on nüüd aga täielikult muutunud. Meid ähvardab oht ning me peame koonduma, suurendama liikmesriikide kaitsekulutusi ja kasutama ka Euroopa Liidu eelarvet senisest tõhusamalt. Me peame üle vaatama, kus meil on veel kulutamata raha, ning suunama selle kõige olulisematesse valdkondadesse.

Julgeolekust rääkides on tingimata vaja rääkida ka **toiduga kindlustatusest**. Me peame järgmise kriisi ära hoidma ning kaitsma oma tarneahelaid, põllumehi ja inimesi.

Energia: Ukraina ja Moldova elektrivõrgu sünkroniseerimine Euroopa omaga oli äärmiselt tähtis, suur võit. See osutus võimalikuks tänu kõigi asjaosaliste erakordsele pingutusele. Me tõusime olukorra kõrgusele. Ka Ukraina

liidupoolsete naaberriikide vankumatu toetus Ukraina varustamisele gaasiga väärib ainult kiidusõnu. Me katame praegu kolmandiku Ukraina gaasivajadusest.

Samas on energiahinnad kogu liidus tõusuteel. Te olete teinud arvukaid algatusi meie tegevuse paremaks koordineerimiseks. Ma toetan neid igati.

Euroopa Parlament toetab komisjoni uut ettepanekut tagada ühishangete, strateegiliste varude ettenägemise ja täiendavate solidaarsusmeetmete abil, et ELi gaasihoidlad oleksid enne järgmist talve 80% ulatuses täis. Parlament on valmis tegelema selle ettepanekuga kiirendatud korras, sest see on olukorda arvestades hädavajalik. Me oleme valmis.

On oluline, et me ruttu oma energiaallikaid mitmekesistaksime ning vähendaksime sõltuvust Venemaast. Meie eesmärk peab olema Kremlilt gaasi ostmine järk-järgult lõpetada. Seda ei saa teha üleöö, aga pikas perspektiivis on see ainus lahendus.

Me oleme olnud paketiga „Eesmärk 55“ väga ambitsioonikad, kuid nüüd tuleb meil tempot veelgi tõsta. Küsimus on meie julgeolekus, meie sõltumatuses ja ka kliimaprobleemides.

Lõpetuseks tahaksin märkida ka seda, et Ukraina tuleb aidata uuesti üles ehitada. Meie liit saab seejuures teistele eeskujuks olla – ning ongi, sest me lõime juba Ukraina jaoks spetsiaalse solidaarsusfondi. Kreeka ja Itaalia on lubanud ehitada üles Mariupoli teatrid ja haiglad. See on käegakatsutav lubadus. See annab lootust.

Ning lootust on Ukrainal vastupidamiseks hädasti vaja. Lootust ja usku Euroopasse. Usku, et Putini kolossaalne armee on võimalik tagasi lüüa.

Aitäh!